

Asia: VN/34692/2024

Lausuntopyyntö toimeentulotuen kokonaisuudistuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Velvoitteeseen ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi, velvoitteeseen hakea ensisijaista etuutta ja perusosan alentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Perusosan suuruuteen liittyvä lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Tiedon saamiseen ja luovuttamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Asiakastiedon on liikuttava eri viranomaistahojen kesken saumattomasti. Tietosuoja ei saa estää eri viranomaistahojen saamista tarpeellista käsitystä henkilön tilanteesta, eikä tilastojen keräämistä toiminnan kehittämiseksi. Kuntien TE-palvelujen toteuttamisen näkökulmasta tiedonkulku on tärkeää.

Kunnan rahoitusosuuden lisäämiseen liittyvä lausuntopalaute:

Sote-uudistuksen myötä sosiaalihuollon tehtävät siirtyivät vuoden 2023 alussa kokonaisuudessaan kunnista hyvinvointialueille, mutta kunnille jäi 50 prosentin rahoitusvastuu perustoimeentulotuen menoista. Vuositasolla kuntien perustoimeentulotuen rahoitusvastuu on 350–400 miljoonaa euroa. Tämä rahoitusosuus vähennetään kuntien valtionosuudesta. Jo aiemmin ovat kunnat tuoneet esiin, että kuntien rahoitusvastuu perustoimeentulotuen kustannuksista tulee poistaa, sillä kunnilla on ollut vuodesta 2017 alkaen hyvin vähän keinoja vaikuttaa toimeentulotuen myöntämiseen. Rahoitusperusta on irrallinen käytännön työstä.

Nyt kuntien rahoitusvastuuta 18-24 –vuotiaiden osalta perustoimeentulotukikustannuksista ollaan kasvattamassa täyteen 100 prosenttiin. Tavoitteena on kannustaa kuntia nuorten työllistämiseen mahdollisimman nopeasti. Lieksan kaupunki vastustaa tätä esitystä, sillä kunnilla on jo nykyisessä järjestelmässä täydet taloudelliset kannustimet ohjata nuoria työelämään tai opiskelujen piiriin. Kuntien rahoitusvastuun laajennus lisäisi kuntien menoja arviolta 94 miljoonalla eurolla, mutta

toimeentulotukimenojen lisäys korvattaisiin kunnille peruspalveluiden valtionosuuden kautta valtionosuuden pysyvänä lisäyksenä.

Toimeentulotukiuudistus nojaa vahvasti siihen, että perustoimeentulotukiesityksen kiristävät velvoitteet tuottavat pidemmällä aikavälillä taloudellisia säästöjä. Aitoa lisäarvoa rahoitusvastuiden siirto julkisen sektorin sisällä ei kuitenkaan toisi. Kuntien rahoitusvastuun lisääminen on myös vastoin hallitusohjelman kirjausta: ”Hallitus käy läpi kuntien ja hyvinvointialueiden tehtävät siten, että kuntien ei enää tarvitse rahoittaa sellaisia lakisääteisiä tehtäviä, jotka kuuluvat hyvinvointialueiden vastuulle.”

Asumismenojen tarkentamiseen liittyvä lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Vaikutusten arviointiin liittyvä lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Muu lausuntopalaute:

Ei lausuttavaa.

Hyvärinen Marika
Lieksan kaupunki